

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/29/2019
Identifikačné číslo spisu: 7115218584
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7115218584.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: JUDr. Miroslav Vereb, so sídlom kancelárie Hrnčiarska 3, 040 01 Košice, správca úpadcu STRAMON, s.r.o., so sídlom Južná trieda 93, 040 01 Košice, IČO: 44 004 231, proti žalovanému: MRAMOR PLUS, s.r.o., so sídlom Tomášikova 10, 821 03 Bratislava, IČO: 35 715 561, zast. advokátkou JUDr. Elenou Penxovou, so sídlom Štefánikovo nám. 5, 052 01 Spišská Nová Ves, o neúčinnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 27Cbi/8/2015, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2CoKR/41/2018-167 zo dňa 26. 10. 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I ako súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 27Cbi/8/2015-131 zo dňa 17. 04. 2018 zamietol žalobu žalobcu, ktorého zároveň zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia rozsudku prvoinstančného súdu vyplýva, že žalobca sa svojou žalobou, ktorú doručil súdu prvej inštancie dňa 15. 07. 2015, domáhal určenia, že právny úkon - Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 08. 2013 uzatvorená medzi úpadcom STRAMON, s.r.o., so sídlom Južná trieda 93, 040 01 Košice, IČO: 44 004 231 ako postupcom a spoločnosťou MRAMOR PLUS, s.r.o., so sídlom Tomášikova 10, 821 03 Bratislava, IČO: 35 715 561 ako postupníkom, je voči veriteľom v konkurze na majetok úpadcu STRAMON, s.r.o., vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 30K/21/2014, neúčinný. Zároveň žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť poskytnúť do všeobecnej podstaty plnenie vo výške 15.147,80 eur ako peňažnú náhradu za postúpenú pohľadávku.

3. Súd prvej inštancie v tejto veci už rozhodol skorším rozsudkom č. k. 27Cbi/8/2015-60 zo dňa 25. 10.

2016 tak, že žalobu zamietol a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania vo výške 100 %. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 4CoKR/5/2017-83 zo dňa 28. 06. 2017, prvoinštančný rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie, že rozhodnutie v konaní bolo predčasné, pretože súd nevykonával žiadne listinné dôkazy (najmä z konkurzného spisu úpadcu), čo malo za právny následok to, že ich nebolo možné hodnotiť a vzhľadom na ich absenciu, nie je možné vyvodiť právny záver, či úpadca právnymi úkonmi spočívajúcimi v postúpení pohľadávok a následným zápočtom, znevýhodnil v tom čase ostatných veriteľov. Uviedol, že ukrátenie uspokojenia pohľadávky veriteľa je vecou dôkazného bremena žalobcu a poukázal na to, že skutková podstata ukracujúceho právneho úkonu má subjektívnu povahu, pričom je zásadne vylúčené poznanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľov, ak zmluvné strany príslušného právneho úkonu nie sú majetkovo a personálne prepojené. Odvolací súd poukázal aj na absenciu vykonania dôkazu, oboznámenia sa s okolnosťou, ktorá mala byť riešená v inom spore vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 26Cbi/22/2014, a to postúpenie pohľadávky z faktúry č. 2013/020 na spoločnosť Sagabuild, s.r.o.. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie vykonať všetky potrebné listinné dôkazy a aj ďalšie dôkazy, ktoré budú potrebné pre rozhodnutie vo veci a po ich vyhodnotení rozhodnúť o opodstatnenosti žalobného návrhu.

4. Súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v horeuvedenom zrušujúcom uznesení, podľa § 391 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), vec opätovne prejednal a z konkurzného spisu vedeného Okresným súdom Košice I sp. zn. 30K/21/2014 zistil, že uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 30K/21/2014 zo dňa 10. 11. 2014 súd vyhlásil konkurz na majetok dlžníka STRAMON, s.r.o., Južná trieda č. 93, 040 01 Košice, IČO: 44 004 231 (ďalej tiež ako „úpadca“) a za správcu ustanovil JUDr. Miroslava Věreba, so sídlom kancelárie Hrnčiarska 3, 040 01 Košice (t. j. žalobcu). Z Obchodného vestníka č. 220/2014 vyplýva, že uznesenie o vyhlásení konkurzu bolo v Obchodnom vestníku uverejnené dňa 18. 11. 2014, čím nastali účinky vyhlásenia konkurzu (§ 23 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, ďalej len „ZoKR“).

5. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 57, § 59, § 60, § 62 ods. 1, 5, § 63 ods. 1 ZoKR, ktoré upravujú odporovateľnosť právneho úkonu, znevýhodňujúce právne úkony a ukracujúce právne úkony v konkurznom a reštrukturalizačnom konaní. Uviedol, že predmetom tohto sporu je určenie neúčinnosti právneho úkonu - Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20. 08. 2013, ktorý je podľa názoru žalobcu zvýhodňujúcim právnym úkonom podľa § 59 ZoKR a ukracujúcim právnym úkonom podľa § 60 ZoKR.

6. Ako prvou sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou, či ide o právny úkon, ktorý bol urobený v lehote jedného roka pred začatím konkurzného konania, teda v čase od 16. 07. 2013 do 16. 07. 2014, resp. počas piatich rokov pred začatím konkurzného konania, teda od 16. 07. 2009 do 16. 07. 2014. Dospel k záveru, že k uzatvoreniu právneho úkonu došlo dňa 20. 08. 2013, a teda právny úkon - Zmluva o postúpení pohľadávky, bol urobený v zákonom stanovenom časovom rozmedzí pred začatím konkurzného konania, pretože uznesenie o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu STRAMON, s.r.o. zo dňa 07. 07. 2014 sp. zn. 30K/21/2014, bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 16. 07. 2014.

7. Súd prvej inštancie ďalej zisťoval ďalšie zákonné podmienky na preukazovanie zvýhodňujúceho alebo ukracujúceho právneho úkonu. Mal preukázané, že pohľadávka žalovaného, ktorú mal voči dlžníkovi - úpadcovi z faktúry č. F2013/020 vo výške 15.280,39 eur, nebola postúpená na spoločnosť Sagabuild, s.r.o., tak ako vyplýva z dodatku č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 03. 10. 2013 medzi žalovaným ako postupcom a Sagabuild, s.r.o. ako postupníkom. Na základe uvedeného súd za nesporné považoval postúpenie nevyplatenej sumy, pohľadávky žalovaného voči úpadcovi vo výške 12.147,80 eur z faktúr č. F2013/021 a F2013/024 spoločnosti Sagabuild, s.r.o. a následne zaplatenie odplaty za postúpenie vo výške

4.000,-- eur. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania nemal preukázané, že predmetná Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 20. 08. 2013 by bola zvýhodňujúci právny úkon, pretože ňou dlžník -

úpadca plnil pohľadávku, ktorá bola splatná pred vyhlásením konkurzu (faktúra č. F2013/020, splatná dňa 22. 08. 2013) a uzavretím tohto právneho úkonu nedošlo k zvýhodneniu žalovaného oproti iným veriteľom, pretože sám konateľ úpadcu uviedol, že situáciu, ktorá nastala, riešil týmto spôsobom aj s inými svojimi veriteľmi.

8. Súd prvej inštancie ďalej zisťoval, či tento právny úkon je ukracujúcim právnym úkonom podľa § 60 ZoKR. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že úpadca a žalovaný nie sú osobami spriaznenými v zmysle ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii, preto na to, aby súd určil a vyslovil, že daný právny úkon je neúčinný, čiže mu správca úspešne odporoval, musia byť splnené podmienky nielen konkrétnej skutkovej podstaty definovanej v § 60 ZoKR (ukracujúci právny úkon), ale aj podmienky v zmysle všeobecnej skutkovej podstaty definovanej v § 57 ZoKR.

9. Súd prvej inštancie mal v konaní preukázané aj to, že v čase uskutočnenia predmetného právneho úkonu - uzatvorenia Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20. 08. 2013, bol úpadca dlžníkom viacerých veriteľov, čo vyplýva z prihlásených pohľadávok veriteľov do konkurzného konania úpadcu STRAMON, s.r.o.. Odplata za postúpenú pohľadávku v plnej výške bola uhradená úpadcovi formou jednostranného zápočtu, pretože žalovaný mal pohľadávku voči úpadcovi za vykonané práce ako subdodávateľ X.y a takáto forma finančného vysporiadania- bola navrhnutá a odsúhlasená samotným objednávateľom diela - X.. Z toho vyplýva, že u dlžníka - úpadcu týmto právnym úkonom nedošlo k zmenšeniu majetku úpadcu, pretože ak by úpadcovi zaplatila X. za vykonané dielo, tak úpadca by bol povinný uhradiť túto cenu diela pre žalovaného, ktorý vykonával práce na tomto diele a cenu týchto prác vyfakturoval faktúrou č. F2013/020, ktorá bola predmetom započítania. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný v čase uzatvorenia tohto právneho úkonu nemal vedomosť o tom, že by dlžník bol v tom čase v úpadku, alebo že by takýmto úkonom ukraľoval ostatných veriteľov úpadcu. Tento právny úkon bol urobený v rámci vyriešenia dodávateľsko-odberateľských vzťahov medzi hlavným investorom - X., hlavným dodávateľom prác a dlžníkom - úpadcom s tým cieľom, aby došlo k ukončeniu diela a k jeho prefinancovaniu z finančných prostriedkov Európskej únie. Takéto riešenie navrhol hlavný investor, za účasti ktorého došlo aj k podpisu Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 08. 2013. Na základe uvedeného dospel prvoinštančný súd k záveru, že označená zmluva nespĺňa zákonné podmienky odporovateľného právneho úkonu, pretože pri jeho uzatváraní absentovala vedomosť žalovaného o úmysle úpadcu STRAMON, s.r.o. ukraťiť týmto úkonom svojich iných veriteľov. Súd prvej inštancie preto žalobu ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 262 C. s. p..

10. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 2CoKR/41/2018-167 zo dňa 26. 10. 2018, rozsudok súdu prvej inštancie, vrátane výroku o náhrade trov konania pre úspešného žalovaného, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

11. Odvolací súd, stotožniac sa v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozsudku podľa § 387 ods. 2 C. s. p., na doplnenie a zdôraznenie jeho správnosti, poukázal na § 57 ods. 4 a § 60 ods. 1 ZoKR a uviedol, že v prejednávanej veci sporný právny úkon - Zmluva o postúpení pohľadávok, ktorú uzatvoril úpadca so žalovaným dňa 20. 08. 2013, by bol ukracujúcim právnym úkonom len vtedy, ak by úpadca - STRAMON s.r.o. ako postupca, postúpil svoju pohľadávku voči dlžníkovi - X. na žalovaného ako postupníka, bez ekvivalentného protiplnenia.

12. V prejednávanej veci nebolo sporné, že úpadca - STRAMON, s.r.o. aj žalovaný boli spoločnými dodávateľmi na diele „Q.“ pre investora tohto diela - Obec Sučany. Sám konateľ úpadcu STRAMON, s.r.o. - Peter Molčán, ktorý za úpadcu túto zmluvu uzatváral, v konaní na súde prvej inštancie na pojednávaní dňa 25. 10. 2016 vypovedal, že spoločnosť úpadcu nebola schopná splácať ďalším zhotoviteľom za vykonané práce na predmetom diele a keďže X. mala prisľúbené finančné prostriedky z eurofondov na dokončenie prác na diele, uzatvorila sa Zmluva o postúpení pohľadávky aj so žalovaným, pretože žalovaný tiež vykonával toto dielo. Konateľ úpadcu ďalej uviedol, že pri uzatváraní zmluvy mal

taký úmysel, aby sa dielo dokončilo, aby sa nepozastavili práce na diele, ktoré mal vykonať žalovaný, aby sa získali finančné prostriedky z eurofondov pre X. za tieto práce zaplatila. V prípade, že by toto dielo nebolo ukončené načas, X. by prišla o finančné prostriedky z eurofondov a nemohla by uhradiť za vykonané práce na diele cenu týchto prác ani pre úpadcu STRAMON, s.r.o., ani pre žalovaného.

13. Aj z výpovede konateľa žalovaného Ing. Ladislava Baloga na pojednávaní konanom na súde prvej inštancie dňa 21. 09. 2016 vyplynulo, že uzatváral túto zmluvu za žalovaného a za úpadcu ju zatváral Peter Molčán, a to z toho dôvodu, aby X. neprišla o peňažné prostriedky z eurofondov. Zmluvu uzatvorili na podnet X., ktorá žiadala, aby sa práce vykonali včas. Potvrdil, že zmluva z 20. 08. 2013 bola podpísaná na X. v Sučanoch.

14. Z výpovedí štatutárneho zástupcu úpadcu Petra Molčána a štatutárneho zástupcu žalovaného Ing. Ladislava Baloga vyplýva, že zmluvu uzatvárali nie v úmysle ukrátiť ostatných veriteľov úpadcu STRAMON, s.r.o., ale v úmysle, aby úpadca STRAMON s.r.o. aj žalobca získali spoločne peniaze za vykonané stavebné práce od investora - X., pretože, ak by sa dielo nedokončilo včas, obec by prišla o peňažné prostriedky z eurofondov a neboli by peniaze pre zhotoviteľov tohto diela, teda pre žalobcu ani pre žalovaného.

15. Odvolací súd dospel k záveru, že Zmluvu o postúpení pohľadávok z 20. 08. 2013 nemožno považovať za ukracujúci právny úkon urobený v úmysle ukrátiť ostatných konkurzných veriteľov úpadcu STRAMON, s.r.o. na úkor žalovaného v zmysle § 57 ods. 4 ZoKR. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odsekom 40. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom súd uviedol, že žalobca nepreukázal, že týmto právnym úkonom sa zmenšil majetok úpadcu STRAMON, s.r.o., pretože odplata za postúpenú pohľadávku úpadcu v plnej výške bola uhradená formou jednostranného zápočtu s úpadcom, žalovaný mal pohľadávku voči úpadcovi za vykonané práce ako subdodávateľ X. a táto forma finančného vyporiadania bola navrhnutá a odsúhlasená samotným hlavným objednávateľom diela, X.. Nemožno preto tento právny úkon považovať za taký, ktorým by došlo k zmenšeniu majetku úpadcu, pretože v prípade, ak by X. zaplatila úpadcovi cenu za vykonané dielo, tak úpadca by bol povinný uhradiť žalovanému za práce, ktoré vykonal na tomto diele a ktoré žalovaný fakturoval faktúrou č. F2013/020.

16. Odvolací súd ďalej uviedol, že Zmluva o postúpení pohľadávky z 20. 08. 2013 nie je ukracujúcim právnym úkonom ani v zmysle § 60 ods. 1 ZoKR, lebo sám žalobca v konaní na súde prvej inštancie zhodne so žalovaným uviedli, že túto zmluvu uzatvárali nie v úmysle ukrátiť veriteľov, ale v záujme ukončenia spoločne vykonávaného diela pre X. a spoločného získania peňažných prostriedkov za vykonané práce na diele od investora, X.. Tento právny úkon mal úpadcovi zabezpečiť získanie peňažných prostriedkov od investora stavby za vykonané práce, avšak iba za podmienky, že žalovaný včas ukončí ním vykonávaný rozsah prác na tomto diele. Preto tento právny úkon nemožno považovať za úkon, ktorým úpadca zvýhodňoval žalovaného. Týmto právnym úkonom úpadca zvýhodňoval aj sám seba, ak spoločne so žalovaným hľadali riešenie na získanie peňažných prostriedkov od spoločného investora diela, X.

17. Odvolací súd sa vyjadril aj k tvrdeniu žalobcu v odvolaní, že tento právny úkon úpadca urobil s úmyslom dlžníka - úpadcu STRAMON, s.r.o., ukrátiť svojich veriteľov a tento jeho úmysel bol žalovanému známy, pretože z výpovede konateľa úpadcu STRAMON, s.r.o. Petra Molčána vyplýva, že žalovaný nemal vedomosti o účtovníctve žalobcu a úpadca so žalovaným svoju finančnú situáciu nekonzultoval. To znamená, že žalovaný nemohol mať vedomosť o tom, že úpadca týmto právnym úkonom zvýhodňuje žalovaného na úkor ostatných svojich veriteľov.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p..

19. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 09. 01. 2019.

20. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. 1. 177 - 179), prípustnosť ktorého odôvodnil ustanovením § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ C. s. p.. Dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok odvolacieho súdu č. k. 2CoKR/41/2018-167 zo dňa 26. 10. 2018, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 27Cbi/8/2015-131 zo dňa 17. 04. 2018, zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

21. Žalobca (ďalej tiež ako „dovolateľ“) v dovolaní tvrdí, že závery rozsudku odvolacieho súdu sú prekvapivé a vybočujú z judikatúry ohľadne inštitútu „Odporovateľné právne úkony“ podľa § 57 a nasl. ZoKR, dôvodiac rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MObdV/7/2010 z 09. 06. 2010, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „KS v Banskej Bystrici“) sp. zn. 25CoKR/5/2013 z 25. 05. 2013, rozsudkom KS v Banskej Bystrici sp. zn. 25CoKR/2/2014 z 01. 07. 2014 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „KS v Prešove“) sp. zn. 3CoKR/5/2013 z 03. 06. 2014.

22. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 432 ods. 1 C. s. p. dovolateľ namietol nesprávny záver odvolacieho súdu, ktorý, stotožniac sa s prvoinštančným rozsudkom, vyslovil, že v prípade Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20. 08. 2013 sa nejedná o zvýhodňujúci právny úkon v zmysle § 59 ZoKR, ani o ukracujúci právny úkon podľa § 60 ods. 1 ZoKR. Tvrdí, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho odvolacím dôvodom, pretože sa zaoberal iba aplikáciou a výkladom § 57 ods. 4 a § 60 ods. 1 ZoKR, hoci dovolateľ argumentoval tým, že vyššie označená zmluva je zvýhodňujúcim právnym úkonom podľa § 59 ods. 2 ZoKR, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť odvolacieho rozsudku.

23. Dovolateľ tvrdí, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný k uzatvoreniu odporovanej zmluvy o postúpení pohľadávky pristúpil výhradne za účelom zabezpečenia svojich budúcich pohľadávok voči úpadcovi, nakoľko si bol vedomý platobnej neschopnosti úpadcu. Nesporné je, že vedľajším motívom zmluvných strán a X. bolo ukončenie diela načas, aby nedošlo k strate eurofondových finančných prostriedkov, čo ale nič nemení na závere, že žalovaný takýmto spôsobom vyriešil potencionálne problémy s platobnou neschopnosťou úpadcu, ktorú veľmi dobre poznal. Tvrdí ďalej, že postúpením pohľadávky sa zmenšila hodnota aktív na strane úpadcu, nakoľko postúpil pravú, splatnú a vymáhateľnú pohľadávku v prospech jediného veriteľa, ktorý bol zároveň aj v postavení dlžníka vo vzťahu k úpadcovi, a to v období necelého roka predchádzajúcemu vyhláseniu konkurzu. V prípade, že by došlo k priamej úhrade odplaty, ktorá predstavovala nominálnu hodnotu postúpenej pohľadávky, majetková hodnota úpadcu by sa navýšila a mohla by slúžiť pomernému uspokojeniu všetkých konkurzných veriteľov. Nakoľko však k splneniu záväzku úhrady odplaty za postúpenú pohľadávku došlo jednostranným započítaním vzájomných pohľadávok, k zvýšeniu majetkovej hodnoty úpadcu nedošlo, zmenšili sa len pasíva úpadcu, a to výlučne vo vzťahu k jedinému veriteľovi. Z pohľadu konkurzných veriteľov tak účinkami uzatvorenej zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k zmenšeniu majetku úpadcu a ukráteniu ostatných veriteľov, ktorých pohľadávky sa z odplaty za postúpenú pohľadávku mohli pomerne uspokojiť.

24. Dovolateľ namietol záver odvolacieho súdu o tom, že k ukráteniu veriteľov v zmysle § 57 ods. 4 ZoKR nedošlo, lebo odplata za postúpenie pohľadávky sa jednostranne započítala a k zmenšeniu majetku úpadcu nedošlo, pretože ak by X. úpadcovi zaplatila, tak ten by bol povinný zaplatiť žalovanému. V tejto súvislosti tvrdí, že po úhrade zo strany X. úpadca mal povinnosť pomerne uspokojiť všetkých svojich veriteľov a nie v celom rozsahu iba žalovaného ako jedného z viacerých svojich veriteľov. V takýchto prípadoch zápočet, či už dvojstranný (dohoda) alebo jednostranný, nemôže byť ekvivalentným protiplnením, ako to konštatuje krajský súd.

25. Vo vzťahu k preukázaniu nedostatku majetku na strane úpadcu pre účely uspokojenia existentných pohľadávok úpadcu v čase uzatvorenia odporovanej zmluvy o postúpení pohľadávky ako aj existencii pohľadávok iných veriteľov ku dňu uzatvorenia odporovaného

právneho úkonu, dovolateľ uviedol, že tieto skutočnosti boli po zrušení prvého rozsudku v danej veci žalobcom v rámci vykonaného dokazovania preukázané.

26. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu (č. l. 198 - 200), navrhol dovolanie žalobcu zamietnuť majúc za to, že dovolateľ nevymedzil dovolací dôvod zákonným spôsobom. Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

27. Vyjadrenie žalovaného súd prvej inštancie zaslal žalobcovi, ktorý zotrval na záveroch tvrdených v dovolaní (č. l. 208).

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“, „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

29. Podľa § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p..

30. Žalobca prípustnosť podaného dovolania odvodzuje od ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C. s. p.. Pre dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1, 2 C. s. p.).

31. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. V dôsledku uvedenej viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/59/2017 z 08. 06. 2017).

32. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

33. Pre úspešnosť dovolania pre riešenie právnej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. a/ (ale aj ďalšie písm. b/ a c/) C. s. p. musí dovolateľ vymedziť dovolací dôvod spôsobom upraveným v § 432 ods. 1 a 2 C. s. p., teda tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

34. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 C. s. p. nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p.. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.).

35. K bližšiemu vymedzeniu dovolacieho dôvodu pri namietanom odklone

od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, poukazuje dovolací súd na judikát R 83/2018, ktorého právna veta znie: „Ak dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť.“ Pokiaľ dovolateľ, kvalifikovane zastúpený advokátom, pri vymedzení dovolacieho dôvodu podľa § 432 C. s. p. nespĺní všetky uvedené kumulatívne podmienky, nemôže dovolací súd pristúpiť k skúmaniu prípustnosti (a následne dôvodnosti) podaného dovolania.

36. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p., tvrdenej dovolateľom, sa súčasná judikatúra najvyššieho súdu ustálila na tom, že aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska prípustnosti dovolania podľa označeného ustanovenia, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Ďalším nevyhnutným predpokladom je, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Zároveň musí ísť o otázku, ktorú už riešil dovolací súd, v jeho rozhodnutiach je ale táto otázka riešená rozdielne. Napokon, otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p. musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, takto dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia (k tomu vid' aj rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/87/2017 zo 14. 09. 2017, body 9 až 9.3.).

37. Z uvedeného vyplýva, že z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p. je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných názorov, ide teda o otázku, ktorú dovolací súd už riešil, v jej riešení dovolacími senátmi sa však prezentuje nejednotnosť brániaca vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho povinnosťou: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom, b/ uviesť ako ju riešil a c/ označením konkrétnych odlišných (aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne (rovnako aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2ObdoV/16/2017 z 22. 03. 2018, bod 47). Iba ak sú všetky uvedené kumulatívne podmienky splnené, môže dovolací súd pristúpiť k uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu.

38. Dovolací súd, aj v nadväznosti na svoju doterajšiu rozhodovaciu prax (napr. uznesenia sp. zn. 4Obdo/43/2018 z 27. 08. 2019, sp. zn. 1Obdo/99/2018 z 13. 12. 2019) konštatuje, že žalobca (resp. právny zástupca, ktorý spísal dovolanie žalobcu) nevymedzil dovolací dôvod podľa § 432 C. s. p. (t. j. nesprávne právne posúdenie), v zmysle ktorého malo byť dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 C. s. p., spôsobom predpokladaným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., čo zakladá zákonný dôvod pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p.. Dovolateľ nevymedzil právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a následne malo zakladať nesprávne právne posúdenie veci, ani nekonkretizoval rozhodovaciu prax (rozhodnutia) dovolacieho súdu, od ktorých sa mal odvolací súd pri svojom rozhodovaní, resp. pri riešení právnej otázky, odkloniť, resp. v ktorých dovolací súd riešil (dovolateľom bližšie nekonkretizovanú) právnu otázku rozdielne. Bez uvedeného nemôže najvyšší súd pristúpiť k posúdeniu prípustnosti dovolania a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa.

39. V rozhodovanej veci žalobca namietol nesprávne aplikovanie ustanovení § 59 a § 60 ods. 1 ZoKR vo veci konajúcimi súdmi. Skúmanie a posúdenie splnenia zákonných podmienok v zmysle označených

ustanovení ZoKR, je však výsledkom posúdenia predovšetkým skutkového stavu (a nie právneho posúdenia veci), okrem toho dovolateľ jasným a určitým spôsobom nevymedzil konkrétnu právnu otázku zásadného právneho významu, ktorú by mal riešiť dovolací súd. V danom prípade žalobca v dovolaní uviedol vlastnú charakteristiku skutkového stavu, na základe ktorého malo v dôsledku Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20. 08. 2013, dôjsť k ukráteniu veriteľov úpadcu.

40. Vo vzťahu k odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), dovolateľ síce poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 1MOBdoV/7/2010 z 09. 06. 2010, z jeho obsahu však vyplýva, že týmto rozsudkom najvyšší súd rozhodoval o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ktoré sa týkalo výkladu ustanovenia § 70a ods. 1 a 3 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“), upravujúceho časovú pôsobnosť právnej úpravy odporovateľnosti obsiahnutej v § 15 ZKV, a teda posudzovania inej právnej problematiky, než aká je predmetom v tu posudzovanom spore.

41. Pokiaľ ide o ďalšie, dovolateľom uvádzané rozhodnutia KS v Banskej Bystrici a KS v Prešove, tieto pod pojem „ustálenej súdnej praxe“ a pod pojem „dovolací súd“ v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. zahrnúť nemožno, nakoľko zákon viaže prípustnosť dovolania v ustanovení § 421 ods. 1 C.s.p. v písm. a/ a c/ výlučne na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR ako súdu dovolacieho (k tomu vid' rozhodnutie sp. zn. 6Cdo/29/2017 zo dňa 24. 01. 2018, ktoré občianskoprávne kolégium NS SR dňa 10. 10. 2018 prijalo ako judikát pod č. R 71/2018, právna veta ktorého znie: „Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV. vydaných ŠEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.“).

42. Vo vzťahu k tvrdeniu o rozdielnom rozhodovaní dovolacieho súdu, dovolateľ v dovolaní ničím nepreukázal (a odkazom na vzájomne si protirečiacie rozhodnutia najvyššieho súdu nedoložil) svoj názor, že právna otázka, týkajúca sa posúdenia odporovateľnosti Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20. 08. 2013 (ktorú ale nevymedzil spôsobom vyžadovaným zákonom), je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, a teda, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p..

43. Zhrnúc vyššie uvedené, dovolací súd konštatuje, že dovolateľom tvrdený dovolací dôvod podľa § 432 ods. 1 C. s. p. - nesprávne právne posúdenie, v zmysle ktorého by malo byť dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C. s. p., nie je vymedzený v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 C. s. p.. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 447 písm. f/ C. s. p. dovolanie žalobcu odmietol bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania, a teda otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

44. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p).

45. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.